

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foale politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 16 coroane
Pe o jumătate de an 8 coroane
Pe un pătrar de an 4 coroane
Abonamentele se fac la Administrația foii.

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12
(lângă postă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit primadată 60 bani, a doua-oară
50 bani, a treia-oară 40 bani.

Pământ.

100 sau 500 de jugăre?

Cred, că nimeni nu mai trage la îndoială însemnătatea faptului, că chestia cu împărțirea pământului ține în agitație continuă sute de mii, ba milioane de oameni. Nu numai aceia, cari sunt de aproape interesați, ci și aceia, pe cari mai puțin îi interesează acest lucru, așteaptă cu atâta nerăbdare deslegarea liniștitoare a împărțirii pământului.

Mai ales noi, aceia pe cari soarta ne-a legat de sufletul și viața țaranului nostru român, cari îi cunoaștem modul lui de cugetare, cari suntem martorii tuturor mișcărilor și faptelor lui, dorim, ca acest nou lucru, ce ne amenință poate chiar cu un viitor, să se împrăștie, să se curățască aerul, care e atât de necurat. Să dispară întunerecul, care începe a orbi din ce în ce pe mai mulți....

Dușmanii neamului nostru încep a arunca printre noi tot mai mult din sămânța lor blestemată. Această sămânță e pe cale a prinde rădăcini tot mai puternice și se întinde tot mai mult, iar poporul nostru ușor crezător se lasă sedus de acei pui de năpărcă.

Oamenii noștri nu văd prăpastia, spre care îi duc unii nemernici, cari, până ce îi amăgesc le înveninează sufletul cu tot felul de bazaconii, cu planuri și îndemnuri revoluționare, iar apoi dacă văd că au pe cine îmbătă cu apă rece, râd mulțumiți. Doamne, dacă Românii noștri ar vedea în sufletul acestor vipere veninoase, atunci desigur ar ști câtă răutate zace în ei și că aceștia lucră numai pentru ruina și stricarea bunei ordine dintre noi, ca astfel a jungând din nou toate în mâna lor, să ne poată apoi iarăși pune jugul și lanțul în grumazi.

Țăranii noștri în loc să le dea crezământ acestor proroci mincinoși, ar lucră mai bine dacă le-ar pune lăcat pe gură, încât să nu le mai vină poftă să amăgească și să atâte oamenii spre rele.

Aici zace secretul, care toți trebuie să-l știe, dar mai ales cei chemați. Asta e cauza, că cu toții ne ocupăm cu acest lucru și dorim o deslegare sănătoasă a acestui mare nod.

Că în ce mod se va deslegă chestia agrară, e un lucru tot așa de gingaș, ca și amânarea sau trăgânarea acestei rezolviri. Nici amânarea, dar nici o împărțire greșită nu poate aduce decât o primejdie, că-

reia putere lumească n'ar mai fi în stare să-i pună capăt.

Din parte-mi sunt întru toate cu păreri sănătoase ale dlui părinte Mihail Neagu, publicate în numărul 2 din „Foaia Poporului“. Bietul țaran e sătul până în vârful creștetului de domni feudali (marii proprietari) și prin urmare nu e mirare, că dorește ca să se scuture acuma odată și pentru totdeauna de jugul acestora. Nu mai voeste să fie iobag Ungurilor, Armenilor și Jidanilor, căci dincoace de Carpați, cu puține excepții, toate moșiile mari se află în mâna acestora. Și dacă ei n'au erutat în trecut pe bietul plugar român — care a fost avizat la cărmogile lor — de cele mai mari brutalități, atunci sigur nici de acum încolo n'o să-l cruce, căci „lupul își schimbă părul, dar năravul ba“.

Di asesor Nicolae Ivan e de părerea, că la tot cazul să rămână moșii mari ca de 100 jugăre, căci dacă n'or există moșii mari, atunci orașenii ar fi expuși celor mai mari mizerii, ba chiar foametei, apoi că economii raționale de „model“ nu s'ar putea purta.

Stimez modul de gândire al dlui asesor Ivan. Dar dacă poporul dela sate a putut să producă pentru sine atâtea bucate de câte a avut lipsă, de pe moșiile mici ce le-a avut în posesiune, fără să fie avizat, respective împărțit din producțiile grofeste, — căci acelea erau rezervate pentru orașe, — atunci tot țaranul acela nu va putea să mistuiască o producție mai mare prin mărirea terenului de muncă, ei plusul acela tot orașenilor o să-l vândă.

După experiențele și păreri mai multora, proprietarii mici și mijlocii au provăzut și până acuma orașele cu bucate, iar nu grofii, nici baronii. Cine nu-și aduce aminte de timpurile normale (dinaintea războiului), când miile de cară ale țăranilor mergeau încărcate cu bucate de vânzare la orașe, cu ocaziunea târgurilor săptămânale sau a târgurilor de țară? Să nu ne uităm la starea abnormală din prezent.

E adevărat, că moșiile mari au ușurat întrucâtva soarta bieților orașeni în timpul războiului. Da numai în parte. Meritul și aci e al micilor proprietari. Grofii, proprietarii mari, Jidanii etc. au făcut gheșefării cu bucatele și în timpuri normale, iar acuma în timpul războiului abuzuri, ba chiar și hoții nemaipomenite. Le-au vândut

pentru prețuri colosale Austrieilor, Nemților etc., au făcut vinars din ele, le-au prădat cu animalele, căci pe ei nu i-a luat nimenea la dare de seamă, nu i-a băgat în pușcărie pentru cea mai mică greșală ca pe bietul țaran român.

Orașele puteau flueră a pagubă, de nu se sechestrau bucate dela proprietarii mici. Noi cei dela sate am fost martori la toate. Iată deci ajutorul moșiilor mari. Eu cred că și orașenii sunt de o părere cu noi sătenii. Noi sătenii i-am ținut pe ei. De aceea: 100 jugăre, nu mai mult nici la un caz!

Referitor la moșiile de „model“ observ că de aceste au fost și sunt foarte puține în Ardeal. Și chiar dacă au fost — să fim sinceri — țaranul nostru nu și-a bătut capul cu aceea: că oare groful cum își lucră moșia? Groful și-a lucră pământul cum a voit el, iar țaranul nostru cum a învățat dela moși-strămoși, de sine înțeles, de multeori și greșit.

Cunoșc aici în jurul nostru 8 moșii, toate mai mari de 100 jugăre, dar în nici una nu se conduce economie de „model“. Ba să fiu bine înțeles, n'au fost în stare acești domni proprietari, străini, — cu 180, 300, 800, 500, 1000, 7000, 700 și 500 jugăre loc arător, — să producă atâtea bucate de câte a avut lipsă pe seama căsii, ci unii dintre ei, — am dovezi, — au trăit cu bucate revirate dela proprietarii mici. Iată moșiile de model! Sărmanii orașeni, de ar fi fost avizați numai la acești proprietari mari, acuma li s'ar vedea prin urechi la toți.

Nu voesc să abandonez (delatur) prin aceasta ideea de-a lăsa, respective de-a forma moșii de „model“. Dar nici aceea n'o voiu și nici n'avem lipsă, ca moșiile de „model“ să rămână în mâinile străinilor.

Precum ne-am putut convinge cu toții, națiunea noastră foarte cu greu a primit și împrumutat datinile străine și nici n'avem lipsă să le împrumute. De modelele și exemplele Ungurilor, Jidanilor și Armenilor și a altor venetici n'avem lipsă. Vrem să trăim liberi neinfluențați de nimeni și mai ales de grofii și baronii unguri — nu!

A fost destul zece veacuri. Pentru aceea vom avea, și trebuie să avem, moșii de „model“, dar acelea să fie în mâinile noastre. Statului i se impune datorița de a înființa în fiecare județ școli puternice agronomice. Acolo să nu se învețe numai teorie!

În legătură cu aceste școli să fie moșii de „model“ și aceste moșii să fie proprie-

tatea statului. Aceia pot fi mai mare de 100 jugăre. Acolo vor învăța fiii plugarilor noștri cum trebuie condusă economia rațională, apoi se vor întoarce cu toții, rând pe rând, în satelele lor, vor începe acasă ceea ce au văzut acolo și în urmă toate colțurile răpoase vor deveni moșii de model. Altcum nu.

Atunci n'o să fie neîndestulare. Țăranii noștri atunci cu drag o să învețe și împrumute sfaturile acestor școli de model, știind și văzând că aceste dela frații lor le primește, iar nu dela străini. Numai nu trebuie întârziat cu nimic, ca astfel liniștiți cu toții, atât trupește cât și sufletește, să putem lucra din toate puterile, pentru înaintarea și înflorirea scumpei noastre România mare.

Sânicoara (comitatul Solnoc-Dobâca), la 30 Ianuarie n. 1919.

Teodor Popa
înv. gr.-cat.

Dintre scrierile întrate în această chestie, publicăm de astădată părerile unui cetitor din comitatul Solnoc-Dobâca. Totodată mai observăm, că ne-a surprins unele observări ale dlui învățător Popa, care să vede, că cunoaște bine referințele din întreg ținutul de pe acolo.

Din acest prilej ne adresăm cetitorilor noștri din diferitele părți locuite de Români, cu rugarea: Să urmărească cu atenție desvoltarea lucrurilor în jurul împărțirii de pământ. Această chestiune e una dela care atârână în mare parte fericirea țării și a neamului nostru.

La cele publicate până acum în foaia noastră au intrat scrieri din diferite părți, dar nu toate sunt de publicat. Sunt însă și ținuturi, de pe unde n'am primit nimic. De pildă de prin Sălagiu și Bănat, ceea ce se explică poate și cu circulația postei neregulate.

Am dori însă a cunoaște părerea cât mai multor persoane, de prin diferite părți, ca astfel cu atât mai bine să se lămurească dorințele păturilor interesate. Iar acele scrieri, cari nu s'ar putea publica din anumite considerații, sau eventual din lipsă de loc, se vor transpune la timpul său locurilor competente spre considerare.

De ce mobilizăm?

Pentru ca să se poată susține ordinea cum se cade în țară, — de aceea s'a hotărât conchiemarea sub arme a celor trei ani, adică a celor născuți în anii 1896, 1897 și 1898.

Sunt minciuni goale acele știri, — răspândite de sigur din partea dușmanilor noștri, — cari spun, că asentarea și înrolarea acestor trei contingente s'ar face în vederea unei porniri războinice a armatei, ceea ce va avea să se întâmple în curând.

Aceste știri au fost desmințite (declarate de neadevurate) dela locurile cele mai de sus. Toată pornirea conducerii armatei române se învârtește în jurul gândului sănătos și cuminte: să se asigure ordinea, disciplina și bunul mers al tuturor afacerilor pe teritoriul celor 26 comitate.

Iar aceasta nu se poate peste tot locul fără destulă putere armată. Sau cum își închipuește cineva, că vom putea altcum infrâna pe Săcuii cei rabiți? Numai așa, dacă vor ști, ca Românii au o armată gata în tot momentul a susține ordinea

și a cere respectarea dreptății recunoscută de toată lumea.

Săcuii și Ungurii au luat-o pe dintregul. Deocamdată ei nu vreau să se liniștească și să aștepte hotărârile conferinței de pace. Ei cred, că mai pot face tot ce vreau ei și de capul lor.

Față de astfel de porniri fără rost, față de barbariile lor prin cele multe părți, trebuie să fie cu ochii în patru și conducerea armatei române. Ordinea trebuie susținută sub orice împrejurare.

Iar aceia dintre noi, cari ar fi rău informați de străini, că, vezi Doamne, armata română s'ar pregăti de ceva nou războiu, trebuie să lămuriți asupra adevăratei stări de lucruri.

Decât, cine are ochi de văzut și urechi de auzit, se va convinge ușor de totul. Neamul românesc, iubitor de ordine, ca totdeauna, face și acum totul la sfatul și încuviințarea Antantei (puterile cari au luptat pentru dreptate în lume).

Fiți, deci, liniștiți cu toții. Din ce armata română e mai multă și bine organizată, din ce Ungurii și Săcuii vor fi mai cu cumpăt la vorbe și fapte. Iar noi altceva nu voim, decât ei să nu-și închipue mai mult decât ceea ce sunt: un popor mic, cu dreptul de a trăi cum le place lor, între Dunăre și Tisa.

Pe de altă parte armata bine organizată ne păzește de lăfăirea bolșevismului și a altor răscoale, de cari Ungurii ușor ar vrea să pună la cale, numai și numai ca să producă disordine pe teritoriile ocupate și locuite de Români.

Să fim deci cu toții una! Să ascultăm de conducătorii noștri și să muncim din greu în cinste și onorie! Iar atunci ne așteaptă un viitor frumos!

Banca pentru comerț și industrie.

Băncile noastre, în întocmirile lor de până acum, au înlesnit împrumuturile pe seama țăranilor agricultori pentru cumpărarea de pământ și vite.

În așa fel au folosit țăranii noștri și paralele proprii câștigate din produsele și munca lor, cum și din împrumuturile luate dela bănci.

Dacă ar fi să se facă o socoteală amănunțită despre pământul cât l'au avut țăranii noștri înainte de anii 1872, — anul când s'a început înființarea băncilor noastre, — și cât au astăzi, am scoate la iveală de bună seamă o întindere de multe mii de jugăre, cumpărate mai ales dela domni de pământ, scăpătați înainte cu 20—30 ani și siliți să-și vândă moșia.

Negoțul însă până în zilele noastre n'a fost îmbrățișat cu destulă pricepere și stăruință, ci a fost lăsat cu totul în mâinile străinilor, dar mai ales în mâinile evreilor, cari au făcut speculă nesolidă din lipsă de concurență și au pus în circulație cea mai proastă marfă.

Numărul firmelor comerciale românești mai de seamă le putem număra pe degete în câteva orașe și orașele. Firmele mari românești de odinioară de coloniale, bum-bacuri, pescării etc. din Brașov, Sibiu, Alba-Iulia, Murăș-Oșorhei, s'au pierdut aproape cu totul. Aceste firme abia au fost înlocuite cu una-două de manufactură (haine), pe când comerțul are atâtea și a-

tălea ramuri, câte sunt trebuințele oamenilor pentru hrană, îmbrăcăminte, încălziminte, mașini agricole, articole de lux și alte trebuințe, cari toate, aproape toate au fost în mâni străine.

Și nici nu se putea altcum. Pe străini i-a sprijinit statul. Ei și numai ei au primit traficile cele mari de tăbac, de ștampelă și sare, ei au avut favorurile la transporturi pe căile ferate, ei au liferat pentru armată postav, păpuci, materii brute și materii lucrute, fân, orz, ovăs, grâu, unsoare, carne, cu un cuvânt toate trebuințele armatei, cari făceau la an zeci și sute de milioane învârtire de bani.

Străinii au exploatat pădurile, au cumpărat lemn ieftin și l'au vândut scump, ei au avut subvenții (ajutoare) mari dela stat pentru fabrici de postav, pentru mori și pentru întreprinderi aducătoare de câștig. Astfel s'a adunat aproape tot capitalul în mâinile lor.

Ei au primit premii pentru produse industriale, a lor a fost, așazicând, smântâna, iar producenții de articole brute, Românii, au rămas cu zărul.

Credit au avut nemărginit dela băncile comerciale, ba în parte și dela băncile lor, cari au părtinit negoțul și industria, cum și pe proprietarii acestor întreprinderi.

Acest credit s'a dat însă fără să li se fi cerut întabulări. A fost destul să amanezeze (zalogească) marfa, ori să dea cambii subscribe de firma lor înprotocolată fără cavenți și giranți, ori apoi să cedeze (dea) la perceptorat ori la cutare firmă mai mare banii ce aveau să-i primească pentru mărfuri liferate, ca să poată ridică tot capitalul de care aveau trebuință pentru desfacerea negoțului.

Nu ne închipuim, că acum dintr'odată vor fi dați la o parte toți liferanții și traficantii străini, iar locul lor să-l ocupe Românii ca engroșiști (negustori în mare) și sprijiniți din partea statului, — pentru că în scopul acesta ne lipsesc oamenii cu pricepere și specialiști, chiar și când am avea capital.

Dar începutul trebuie făcut prin firme românești, prin bănci românești, prin neguțători și industriași români, pe cari statul e dator să-i sprijinească, iar banca comerțului e chemată să le dea credit ieftin și în condiții favorabile, fără prea multe forme, cari înădușe desvoltarea negoțului în fașe.

Au să se facă tranvae electrice ca în orașele mari, cu mijloace de comunicație ieftină și repede, au să se înființeze vârsătorii de clopote, fabrici de postav, fabrică de piei, de sticlă și porțelan, să se ajute măsari, fauri și alți meseriași harnici, cari vor vrea și putea să-și înărească atelierile sau să ajungă independenți, cum și alte multe întreprinderi necesare și de folos. La înființarea acestora e însă lipsă, mare lipsă de capital, lipsă de credit și lipsă de bărbați de specialitate, cari să le conducă.

Acești bărbați pot fi români, pot fi străini, — dar capitalul are să fie românesc și conducerea pusă în mâinile Românilor.

Marele avantajiu (folos), ce va urma pentru comerț și industrie din înființarea băncii comerciale, condusă cu pricepere de oameni specialiști, credem că nu mai poate fi tras la îndoială de nimenea.

Deci cu Dumnezeu înainte! Să se lucreze numai cu chibzuială, fără țință de căpătuială, fără considerații la trebușoare mărunte, fără a avea în vedere protecțiile urâte, — ci numai vrednicia și hărnicia, înfrățite cu un altruism românesc curat, iar atunci întemeietorii Băncii comerciale și-au făcut un nume neperitor pentru totdeauna.

Un prieten al industriei și comerțului.

După informațiile, ce le avem, s'au început subscrierile pentru acții la noua bancă comercială-industrială. Tot pe baza informațiilor de până acum avem nădejde, că această instituție va da un nou curs afacerilor de bancă, considerând mai altcum ca băncile noastre în trecut pe comercianți și meseriași.

De aceea îndemnăm pe toți oamenii de bine, comercianți, industriași și meseriași, iar pe lumea intelectuală de asemenea, să subscrie acții cât de multe la noua bancă, care, pe lângă o bună conducere, — de care încă ne vom îngriji, — sub orice împrejurare va avea viitor. În chipul acestei capitalul subscris va aduce un venit frumos, iar la înaintarea neamului încă s'a pus o piatră bună și tare.

Înlături deci cu considerații mărunte! Să se facă loc hărniciei și progresului! Iar cine are aceasta în buzunar, n'are să se teamă nici de o concurență cinstită, fiindcă pe cea necinstită o vom ști noi pune în respect. Pe când cu paragrafi, cari în zeci de ani nu-i schimbă nimenea de prin cele statute de-ale unor bănci, dar cari paragrafi bat în cap industria și comerțul, nu putem să înaintăm economiceste amăsurat timpurilor de azi, nici chiar înainte, de cum acum după războiu. *Redacția.*

In fața împrumutului național al Ardealului.

La preluarea în stăpânire a celor 26 comitate locuite de Români se lucră din greu. Armata română înaintază mereu, iar în urma ei se organizează preluarea administrației, a trenurilor, postei, a judecătorilor și școalelor, cum și a tuturor instituțiilor de stat.

Ducerea la bună îndeplinire a tuturor acestor lucrări reclamă însă muncă și iar muncă din partea Românilor. De aceea azi fiecare Român trebuie să fie la postul său, fiecare să lucreze și să facă tot ce poate pentru neam și patria română. Titluri sau lefuri mari, dar fără muncă, nu-i permis să existe.

Munca fiecăruia trebuie însă răsplătită în mod cinstit. Omul nu poate trăi cu Duhul sfânt. Sunt deci de plată atâtea salarii, cum și alte cumpărări pe seama noului stat. Prin urmare, trebuie, să ne plătim dările și alte restanțe ce avem, după cum ne face cunoscut și Consiliul dirigent prin scrisoarea ce o publicăm la alt loc al Foi de azi. Dar fiindcă dările singure nu vor ajunge la suportarea tuturor speselor, ce sunt de lipsă la întărirea noului stat, Consiliul dirigent a hotărât facerea unui împrumut național al Ardealului.

Un împrumut național al Ardealului! Cine a visat acum câțiva ani așa ceva!? Și totuși vedem cu ochii! Nu e vis!

Să ne pregătim deci cu toții de cu bu-

nă vreme la subscrierea acestui împrumut, prin care ne vom dovedi voința și putința de-a stăpâni Ardealul!

Bani sunt destui printre oameni. Prin facerea acestui împrumut se dă chiar la vreme puțină de-a investi (plasă, băgă) cu rost o seamă de bani, cari desigur vor aduce la vreme o bună dobândă, iar neamului înaintare.

Că acest împrumut e dintre cele mai sigure, nu mai încapă îndoială. Bani aceștia ar putea fi perduți, numai atunci, când s'ar prăbuși statul român. Într'un astfel de caz însă se gată și cu avutul nostru, în orice ar fi el băgat.

Dar așa ceva nu se va întâmpla! Deci nici o teamă! Neamul românesc are viitor mare, numai noi să știm ce și cum să lucrăm.

Pregătiți-vă deci și vă socotiți banii de prisosință, — îndeosebi coroanele, a căror valoare știe cel de sus cum va mai fi în viitor, — pe cari dați-i în zilele viitoare la împrumutul de stat, pe acții la banca industrială-comercială ori cea agrară, ambele în înființare, sau cumpărați-vă vite, moșie, mașini agricole și industriale, cu un cuvânt fiecare ce vă trebuie și unde la tot cazul sunt mai bine grijite coroanele, ca de pildă în fundul lăzii ori depuse în libele cu 2—3 procente la bancă.

Condițiile, sub cari se va face împrumutul de stat, se vor publica în zilele următoare. Atunci vom reveni din nou asupra acestei chestiuni.

Cum stăm cu pacea.

Liga națiunilor.

În zilele din urmă desbaterile dela conferența de pace s'au învârtit mai cu seamă în jurul înființării Ligei națiunilor. Această Ligă ar avea de țință, să lucreze la împiedecarea războaielor în viitor. Un plan foarte frumos acesta. Numai de s'ar înfăptui! România, Grecia, Polonia și Statul ceho-slovac încă au fost primite în Liga națiunilor.

Sârbii recunosc drepturile Românilor asupra Bănatului.

Așa spun ultimele știri dela conferența de pace. Reprezentanții Serbiei au recunoscut dreptul României de-a căpăta Bănatul sub stăpânirea ei. Astfel e pe cale o înțelegere pacinică între România și Serbia.

După știri primite din partea locului, Sârbii părăsesc Bănatul. Au evacuat (golit) Lugoșul, Caransebeșul, cum și Timișoara. În câteva zile întreg Bănatul va răsuflă iarăși în deplină libertate.

Ce spune dl prim-ministru Ionel Brătianu.

Dl Ionel Brătianu, prim-ministrul și trimisul României la marele sfat al păcii, în fața tuturor bărbaților de stat în ziua de 31 Ianuarie a făcut însemnate declarații asupra drepturilor noastre. În primul rând a vorbit asupra Bănatului, care a fost atât de mult cercat de lăcomia sârbească.

Drepturile noastre asupra Bănatului, — a spus dl Brătianu, — se bazează pe următoarele:

1. Pe baza contractului de alianță din 1916 (publicat și de noi în numărul trecut al foi).

2. Pe baza, că majoritatea (cei mai mulți) populației e de rasă, de cultură și de tendințe românești.

3. Pe baza, că Bănatul alcătuiește un tot, adică o bucată care și prin legile firii nu se poate despărți de România. Toate trei comitatele (Caras-Severin, Torontal și Times) sunt legate economiceste unul de altul încât despărțirea ar însemna nimicirea lor.

Dl Brătianu a stăruit și asupra bunelor legături ce trebuie să fie între noi și Sârbi și că Dunărea, care trebuie să fie granița, va trebui să garanteze și în viitor legăturile prietenești între aceste două popoare, cum a garantat în timpul celor zece secole trecute.

Delegații Serbiei s'au pus pe tărâmul argumentului (dovezii) cunoscut, că cere Bănatul ca să-și apere capitala Belgradul și că Austria încă dela 1848 a promis Serbiei Bănatul.

Dl Brătianu a spus că, — după cum se poate prevedea și în tratatul de alianță (legătura dintre România și Antanta), — România este gata să dea toate garanțiile pentru siguranța capitalei Serbiei și în favorul Sârbilor (cari sunt în minoritate) din Bănat, dacă Sârbii garantează libera dezvoltare a Românilor din Valea Timocului.

În 1 Februarie n. dl Brătianu a fost chemat singur spre a da un raport amănunțit al drepturilor noastre asupra Transilvaniei, Bucovinei și Basarabiei. Dsa a arătat condițiile, în cari s'au unit aceste provincii cu România. A stăruit asupra golirii Bănatului de Sârbi și a trebuinței de a stăpâni în toată forma Dobrogea și teritoriul din Transilvania, care nu e încă ocupat.

Dl Brătianu a prezentat un Memoriu în limbile franceză și engleză asupra tuturor aspirațiilor și drepturilor noastre, precum și asupra condițiilor în cari a fost condus războiul și a situației ce s'a creat României prin nepuțința rusească.

Dela frați pentru frați.

— Toate actele și constatările privitoare la barbariile Sârbilor din Bănat vor fi aduse la cunoștința dlui Brătianu, care, la rândul său, va lua act despre ele în marele sfat al păcii.

— Dnii Mihail Popovici și Caius Brediceanu au fost numiți consilieri ai afacerilor transilvănene, primul pe lângă ministru de interne, iar al doilea pe lângă cel de externe.

— Banca Națională a României și-a încheiat socotelile pe anul 1918 cu un venit de 12 milioane 416 mii 884 Lei.

— Ministerul lucrărilor publice din București a votat o sumă de 5 milioane Lei pentru plățirea personalului dela căile ferate din Transilvania.

— Primim vestea, că trupe răslețe de ale Ucrainenilor s'ar fi ciocnit cu cele basarabene.

— Ministru plenipotențiar (inputernic) al Franței din România, dl S. Aulaire, va pleca din București la Londra, unde a fost numit ambasador.

— În cercurile conducătoare din București se crede, că până la sosirea în țară a dlor Tache Ionescu și I. Brătianu nu se va face nici o schimbare ministerială.

— Tache Ionescu a fost chemat de Loyd George, prim-ministrul Angliei, în mai multe rânduri spre ași da părerea asupra chestiunii privitoare la statele balcanice, precum și asupra neînțelegerilor dintre ele.

— La Chișinău (Basarabia) s'a inaugurat (sfințit) „Casa noastră“, care și-a luat de țintă să ajute țăranilor de a căpăta pământ de lucru. La această serbare a vorbit frumos președintele Halipa, cu care cetitorii Foi noastre au făcut cunoștință dela adunarea din Alba-Iulia.

— Direcțiunea căilor ferate românești din Cernăuți (Bucovina) face cunoscut, că toate numele garilor vor fi românești, cum au fost în vechime. Gara Hatna se va numi Dărmănești, în loc de Pozsorta se va zice Pojorița, în loc de Freudenthal se va zice Valea Stânei, în loc de Czyresz se va zice Cireș și așa mai departe.

Resbelul salvator.

Scrisorile unui bătrân ardelean
către poetul Goga.

Acesta e titlul unei cărți tipărite la începutul războiului român (August—Septembrie 1916) în București. Pe copertă poartă nota: „Să vinde în folosul răniților și orfanilor noștri de pretutindeni“.

Cartea nu se mai află însă de vânzare, fiindcă pe timpul ocupațiunii celor patru neamuri dușmane, care de care mai barbare, a fost confiscată și arsă. Norocul autorului, că nu-și dase numele, altcum și dânsul urmă să fie pus pe rug.

Mai târziu, după curățirea țării de acești vandali cutropitori, ardeleanul nostru, care era părintele protopop Maneguțiu, și-a spus numele pe față. Din acest prilej populația Bucureștilor i-a făcut mari ovațiuni, atât pentru scrierea sa, cât și mai ales, pentru credința sa nestrămutată în izbânda noastră desăvârșită. Credința aceasta părintele Maneguțiu a propagat-o în cercuri largi, înviorând lumea desnădăjduită și obidită.

Iată ce a scris marele ziar bucureștean „Universul“ la 25 Noembrie 1918 sub titlul: „Un profet“.

„Pe timpul ocupațiunii celor patru neamuri dușmane, populația Bucureștilor și întreagă țara românească a suportat un martiriu, care s'ar putea numai închipui, dar nici odată nu s'ar putea spune prin cuvinte.

Brutalitățile acestor cutropitori sleiau puterile noastre fizice și, mai ales, psihice (sufletești). Zilnic eram maltratați și zilnic insultați în tot ce ne era nouă mai scump și mai sfânt; iar gazetele lor simbrăse și mincinoase turnau mereu otrava umilinței și a disperării în inimile noastre. Toate liftele se credeau stăpâne pe vecie în țara românească și săltând pe ruinele ei și sugându-i toate izvoarele de viață, ași serbau aici orgiile lor...

Atunci se arată între noi un Român transilvănean, care la început stătea modest la o parte; cu încetul însă strânsese în juru-i o lume întristată, ce venea să-i asculte glasul blând și mângâitor. Bărbatul acesta încărunit de ani, dar viguros și puternic la vorbă și la sfat, era dl Nicolae Maneguțiu, protopop din Sibiu.

Venise anume în țară, pentru ca să-și publice cartea sa „Rezbelul salvator“, scrisă cu doi ani înainte. A și publicat-o și cei ce au avut parte să o citească, suntem

siguri că au găsit într'ânsa o comoară de cunoștințe instructive și folositoare, o adevărată podoabă a literaturii noastre. Dar vor fi puțini de aceștia, fiindcă cartea a fost confiscată și arsă îndată după venirea Ungurilor în România. Pe noi, cari cunoșteam și cartea și pe autorul ei, nimic nu ne impresionează mai mult decât liniștea sufletească, cu care acest bărbat oțelit în luptă, deși mereu înhățat și tras la răspundere, mai ziua, mai noaptea, de către poliția militară maghiară, întâmpină rechizițiile dușmane.

Părintele Maneguțiu ne învață cum să înțelegem mersul războiului și, mai ales, cum să pricepem laudăroșiile și minciunile presei vândute și cum să ne explicăm unele succese vremelnice drept ultimele sforțări disperate ale inamicilor.

Dascălul acesta a scăpat multă lume din ghiarale pesimismului și însuși războiul a decurs și s'a terminat tocmai așa, cum îl prevăzuse dânsul, adică cu România mare.

După aproape trei ani de suferințe, părintele Maneguțiu va pleca acum acasă în frumosul Ardeal; noi ne împlinim numai o datorie de onoare, invitând pe toți stimătorii săi la o întrunire amicală Duminică, în 25 Noembrie, pe la orele 4 d. a. la berăria Ateneu, când îi vom predă ca amintire o Adresă cu subscrierile, sau un Album cu fotografiile noastre.

Va fi un omagiu adus optimismului său înviorător.

General I. Cantea, General I. Parepeanu, avocatul Alexiu“.

Încărcat cu aceste plăcute suveniri Părintele Maneguțiu s'a întors sănătos acasă mântuind și câteva exemplare din cartea sa, pe cari însă autorul nu le vinde, dar le dă bucuros împrumut spre citire pe timp scurt. Cartea aceasta e plină de însuflețire pentru marele ideal național, pe care azi îl vedem împlinit, e înapodobită cu icoane de toată frumusețea din tainele vieții și din trecutul jalnic al neamului nostru, — iar învățămintele ce le scoate de aci, arată o neobicinuită pătrundere în sufletul poporului românesc, care — odată liberat și pus pe căile înaintării — ne asigură un viitor de aur pentru totdeauna. Ultima scrisoare ne dă un întreg program, cum să lucrăm, ca să câștigăm acest strălucit viitor.

N'ar strică să vedem prețioasa carte cât mai curând de nou tipărită. Iar dacă aceasta nu s'ar putea, să se publice ocazional oare-cari părți din ea. De altcum păr. Maneguțiu are încă și alte scrieri mai vechi: „Reunirea Românilor“ și „Almanahul sfântului Nicolae“, deasemenea mântuite din ghiarele „celor ce căutau sufletul pruncului“. Sunt cărți vechi, dar bune, prin urmare totdeauna de valoare.

Un mărginean.

Observările redacției. Am publicat acest articol, care ne vine dela o persoană bine apreciată. Dl protopop Maneguțiu a depus câteva exemplare din cartea dsale Rezbelul salvator în Librăria „Foi Poporului“. Aceste se dau împrumut spre citire la persoane cunoscute sau pe lângă ceva cauțiune. Deasemenea a pus la dispoziție spre vânzare și câteva exemplare din celelalte două scrieri ale Domnieisale. Prețul uneia e 6 cor. plus 1 cor. porto.

In cauza dărilor.

Din partea Consiliului dirigent, resorțul finanțelor, primim următorul comunicat, asupra căruia atragem deosebit atenția cetitorilor noștri:

Preluarea stăpânirii asupra teritoriului locuit de Români, este împreună cu datorința de a chivernisi și apăra bunul statului și al cetățenilor.

Consiliul dirigent român numai așa își poate îndeplini această datorință, dacă și cetățenii acestui teritor, pe lângă ordinea ce au să o observe, ajută cu toate mijloacele la întărirea finanțelor (venitelor bănești), destul de sdruncinate a teritoriului desrobit.

Cu toții știm, că în timpul războiului, dar mai cu seamă în ultimii doi ani de nesiguranță, o mare parte a cetățenilor sau și-au plătit numai în parte dările și aruncurile față de fostul stat ungar, care nu numai că nu a avut tăria morală de a putea încasa aceste pretensiuni, dar în urma urcării mari a prețurilor articolelor, alimentelor și altor materii de lipsă pentru traiu, a fost silit, pe lângă marile cheltueli de războiu, să urce salarele tuturor funcționarilor de stat și administrativi, îngreunând și mai mult cheltuelile statului.

În urma stricării publicului din partea guvernului revoluționar ungar, am ajuns într'un astfel de neajuns, încât publicul, în loc să-și facă datorințele față de stat, pretinde dela stat numai jertfe, numai trimiteri de ajutoare de bani, sub diferite forme, în schimb însă nu voeste să știe, că ei înșiși fac statul, că statul nu are de unde acoperi aceste sume, nu voeste să priceapă că guvernul acela revoluționar, ca să astupe gura celor nemulțămiiți, tipărește zilnic la bancnote (țiduli de bani) cari nu au nici un razim și prin aceasta prețul coroanei scade la nimica.

Între astfel de împrejurări a preluat Consiliul dirigent român stăpânirea asupra teritoriilor românești din fostul regat ungar.

Consiliul dirigent român voeste cu toată hotărârea să pună o bază statului nostru din nou înființat, nizuindu-se mai întâiu a încasa restanțele de dări, aruncuri etc., cari sunt de lipsă pentru susținerea ordinii și a mecanismului de stat, deci a trimis o notă circulară, către toate direcțiunile financiare cu privire la încasarea restanțelor de dare, impozite și aruncuri, competențe etc.

Congresul vânătorilor români.

Invitare

La congresul vânătorilor români din provinciile alipite Regatului român, care se va ține Sâmbătă în 1 Martie șt. n. 1919 în palatul „Asociațiunei“ din Sibiu, la orele 3 d. m.

Programul congresului e următorul: 1. Constituirea, 2. Raport și dezbateri asupra stărilor și legilor prezente a vânătorului, 3. Propuneri pentru prosperarea vânătoriei și ca factor național economic, 4. Propuneri pentru înființarea unei reviste de specialitate pentru apărarea intereselor de vânat, 5. Alte propuneri.

Sibiu, 10 Februarie n. 1919.

Dr. George Nedici, Dr. Ieronim Stoichiță, Teodor Romul Popescu.

Toate ziarele române sunt rugate a reproduce această invitație.

De pe satele noastre.

Din Turnișor.

E o vorbă românească, care zice, că „omul sfințește locul“ și care se potrivește și la vecina comună Turnișor, care până acuma de curând prea puține semne de viață a dat. Ne-a plăcut de Turnișoreni cum s'au prezentat la primirea generalului Moșoiu, la primirea lui Berthelot și am priceput îndată că în Turnișor sunt forțe tinere, dornice de muncă, sau cum s'ar zice: oameni, cari sfințesc locul.

Hărnicia Turnișorenilor mi-a plăcut s'o admir mai ales la producțiunea corală-teatrală ținută Duminecă în 20 Ianuarie (2 Februarie) și care a fost onorată — pe lângă alți mulți intelectuali din loc și din Sibiu — și cu prezența dlor generali Moșoiu și Panaitescu.

Tinărul paroh Nicolae Topolog a instruit plugarii în tainele muzicii așa că la producțiune publicul a rămas încântat de felul cum s'a produs Turnișoreni cu „Hora Dorobanților“, „Pe cea colină verde“, „Hora Daciei“ și „Doinitorii români“.

Piesa „Nunta Țiganului“, care a fost bine predată, a făcut publicul să rădă cu poftă.

Cu Dumnezeu înainte frați Turnișoreni! Dați dovadă lumii că nu înzadar sunteți așezați ca sentinela la porțile Sibiuului românesc.

Coresp.

Din Avrig.

Ni se scrie: Cu data de 1 Februarie am primit dela șeful stațiunii din loc un nou plan despre circularea trenurilor, în care ni se schimonosește numele satului din numirea: „Avrig“ în „Cotlariu“.

Nu știm din a cui vină s'a întâmplat lucrul acesta, dar ne vine greu să începem din nou cu: „George Lazăr s'a născut în Cotlaru, mai de mult Avrig“...

Oare lui nu-i vine greu lucrul acesta? Și el a ajuns să fie „Străin în țara lui“?

Avrigul prin nașterea celui mai mare dascăl al neamului a devenit o comună fruntașe pe Țara Oltului, iar acum să dispară deodată și în locu-i să apară o numire putem zice curat ungurească: Kotlár.

Protestăm împotriva noului botez venit din partea oricărei autorități, cu atât mai mult, cu cât se svonește, că ar fi vorba numai de gară, pentru că gara e la vre-o câteva sute de pași departe de sat. Iar dacă e isprava dlui șef, merită pentru osteneală toată lauda din partea... la ai lor.

Unul din Avrig.

De pe valea Almașului.

În orașelul Hida de sus din comitatul Cojocnei s'a înființat o gardă națională constătătoare din 50 de soldați români în frunte cu sublocotenentul Cotlără, deasemenea s'a înființat senatul național român, a cărui președinte a fost ales avocatul Dr. Simion Tămașiu și vicepreședinte Dr. V. Nossă.

Garda a primit un steag românesc foarte frumos dela senatul național din Cluj, care s'a sfințit cu 1 Decembrie de către părintele Iuliu Chiffa, când a avut loc o frumoasă sărbare națională.

S'a mai sfințit un steag în comuna Drag la 8 Decembrie de către preotul local Simion Pop, din care prilej și acolo s'a făcut o minunată sărbare națională, la care au luat parte mai multe comune din jur, în frunte cu conducătorii lor. Bucuria, că Românii de pe această vale se

văd liberi și stăpâni pe moșia lor, precum și însuflețirea și entuziasmul au fost de nedescris.

Se fac pregătiri pentru sfințirea steagului și în frunțașă comună Oștileu-mare, care este așezată în apropierea dâmbului de mare însemnătate istorică pentru noi Românii, de pe vremea lui Gelu, numit „Reștdâmb“, unde Ungurii pe vremea ocupării țării au jurat, că vor trăi în frățietate cu Românii, cari se aflau pe aceste plaiuri, rămășițe de-a Romanilor, aduși în Dacia de marele împărat Traian. Locuitorii vor ieși la acest dâmb, și încălzii de spiritele marilor noștri duci Traian și Gelu, vor jură credință marelui nostru sfat național.

S. Turcu.

Primirea și discursul lui Vilson din camera franceză.

Nu s'a pomenit încă în istoria camerei franceze să se fie făcut cuiva vr'o primire atât de strălucită, ca primirea care i s'a făcut lui Vilson în 3 Februarie n., când a pășit pragul acestei camere.

Casa țării (camera) eră tixită de lume. Toate capetele învățate ale Franței au ținut să iee parte la primirea aceuia, care prin soliile lui a scăpat lumea de primejdia lăcomiei și barbariei germane.

Bătrânul și oțelitul prim-ministru francez Clemenceau, cu prezidentul Franței Poincaré și cu alți bărbați mari au condus înaltul oaspe, care a străbătut sala în sunetele puternice ale Marseilezei (imnul francez) și în ovațiile nesfârșite ale întregului public. Marii bărbați ai Angliei, Loyd George, Balfour și secretarul de stat al Americii Lansing, încă erau de față.

Vilson, urcând tribuna camerei franceze, în vorbirea lui a arătat neapărată trebuință a unei Ligi (uniri) a națiunilor, care să garanteze integritatea (neștirbirea) Franței și libertatea lumii.

„Am văzut, — zice Vilson, — nobila cetate Reims în ruine și mi-am zis: Ai fost distrusă (ruinată) pentru că diriguitorii lumii n'au prevăzut la timp și n'au întrebuintat mijloacele ca să fii cruțată. Diriguitorii lumii s'au gândit numai la legăturile dintre guverne, dar au uitat legăturile dintre popoare. S'au ocupat mai mult de tertipuri și întorsături internaționale și nu s'au îngrijit de soarta bărbaților și a femeilor, de siguranța vetrelor lor spre a-i pune la adăpost de orice pericol“.

În cuvinte bine motivate Vilson arată că în viitor numai Liga națiunilor va putea pune capăt tuturor relelor. O Ligă, care ca un inger păzitor să vegheze asupra întregii lumi și cu binele ba chiar și cu răul să împiedece în viitor ca arma să mai poată fi datătoare de ton în aplanarea (delaturarea) certurilor dintre țări.

Vilson a sfârșit vorbirea cu următoarele cuvinte:

„Lumea a văzut marele complot (urzi-re) nimicindu-se. Poporul francez poate fi însă sigur, că înaintarea lui îi este asigurată, și că de pretutindeni, toată lumea, dorește nu numai înaintarea și siguranța Franței, dar este gata să-i dovedească cu toată puterea și avuția, de cari dispune. Și zi de zi, când ținem ședințe la ministerul de externe, mă gândesc dacă vom putea fi auzii de popoarele libere ale lumii

și să spunem ca generalul Pershing: „Iată-ne uniți, bărbați, femei și copii, suntem aici, prietenii voștri, campioni (luptătorii) voștri. Vom face o nouă lume pentru voi, în care va fi bine de trăit și în care toate națiunile se vor putea bucura de moștenirea de libertate pe care Franța, America, Anglia și Italia au plătit-o așa de scump“.

Cursuri pentru funcționari

Apel.

Consiliul dirigent român aduce la cunoștință tuturor, că cu ziua de 1 Martie a. c. st. n. se vor începe în Sibiu cursuri financiare pentru concipiști financiari și funcționari de contabilitate și perceptorat de stat.

La cursurile de concipiști vor fi admiși toți aceia, cari au absolvat facultatea de drepturi, sau au absolvat cel puțin 8 clase medii, cursul de notar, ori alte calificări corespunzătoare, depunând examenul de maturitate, iar la cursurile de contabilitate și perceptorat de stat se vor admite toți aceia, cari au absolvat cel puțin 4 clase medii. La aceste cursuri se admit și femeile cari au pregătirile susamintite.

Durata cursului se fixează pe 8 săptămâni.

Toți ascultătorii cursurilor vor beneficia de cvartir gratuit pe durata cursurilor, iar acelor ascultători despre cari se va convinge Consiliul dirigent român, că sunt lipsiți de mijloace de susținere li se va asigura un stipendiu lunar de 400 cor. care se va sistă în momentul, când se va face raport din partea directorului cursului, că respectivul e neglijent.

Consiliul dirigent român va încerca să se înființeze o popotă (menză) pentru alimentarea mai ieftină a ascultătorilor de curs.

Înștiințările sunt a se face verbal ori în scris cel mult până în 20 Februarie a. c. pe adresa Consiliului dirigent român, resortul finanțelor, Sibiu, strada Ciznădiei 4—6 etajul II. odaia 110.

Știri diferite.

— La sfatul păcii Polonia va numi ca președinte al delegației sale pe generalul Botha.

— Ministrul împuternicit al Angliei în București, Sir Barclay, a plecat din București la Londra.

— Din capitala Statelor-Unite Washington se anunță, că 27 vapoare olandeze luate spre întrebuintare, vor fi înapoiate fără condițiuni Olandei, cât ce vor sosi în apele americane.

— Camera de comerț din Anglia a adus, cu toate voturile, o hotărâre ca toți Nemții să fie scoși din această instituțiune, iar ca membri să nu se primească nici un Neamț. Ce să-i faci! Păcatele trecutului, frate Friș!

— Toate pierderile aeriene engleze din decursul războiului se urcă la 16,623. Au fost uciși: 4579 ofițeri și 1587 suboficieri și soldați; răniți: 5369 ofițeri și 1875 soldați; prizonieri și dispăruți, la un loc 3128, iar ceilalți sunt cei internați.

— Despăgubirea Belgiei (a statului) va fi de 15 miliarde. Pierderile suferite de oameni sunt cam 30 miliarde. — Cum a știut jeful Neamțului, trebuie să știe și plătit.

— In Anglia se lucrează la organizarea serviciului aerian (călătoria prin aer), care va ține legătură strânsă cu America. E vorba să se construiască (facă) un fel de aeroplan, cari să poată înlocui în parte, vaporul. Fiecare aeroplan poate lua câte 25 de persoane. Serviciul poștal se va face prin aer.

— Din cauza lipsei ce domnește în Germania, au murit de foame până acuma 640 mii de oameni. — Grozave stări!

— Jidovii născuți în România, vor fi împământeniți prin o lege, care cât mai curând va fi isprăvită.

— Joi în 13 Februarie n. c. președintele Americii Wilson a plecat acasă din Paris la Washington, capitala Statelor-Unite.

— Știri sosite din Viena vestesc că guvernul ceho-slovac a hotărât ștampilarea bancnotelor (țidulile de bani de hârtie) austro-ungare cu începere dela 15 Februarie. Dela acest dat e strict oprit a se mai aduce și împărți noi bancnote austro-ungare pe teritoriul statului ceho-slovac. Guvernul susnumit a mai hotărât, ca bancnotele de 200 și 25 coroane să nu le ștampileze fiindcă statul ceho-slovac peste tot nu recunoaște aceste bancnote.

— Din Budapesta să vestește, că în urma hotărârii guvernului ceho-slovac de a ștampila bancnotele austro-ungare, guvernul ungar încă va face același lucru. (Bagseamă în Austria ar fi și mai mulți bani de hârtie, decât în Ungaria. Numai așa putem înțelege îngrijorarea Ungurilor față de banii din Austria).

— Slavii din sudul Austriei (numiți și iugo-slavi) au hotărât să se unească cu Serbia. Asupra dorinței lor va hotărî conferința de pace.

Răvaș dela Sibiu.

Bune și rele.

Multe posturi din cele ce sunt de ocupat pe la diferitele noi oficii în Sibiu s'au ocupat. Dar mai sunt destule de dat. Lumea curge încă mereu încoace, cât cu rost, cât fără rost. Unii și-au început activitatea. Sunt la locul lor. Au voie de lucru și teren de muncă. Pe urma acestora neamul va câștiga mult, fiindcă ei peste tot n'au întreat atâta de salare mari, ci au voit, în prima linie, să se pună în serviciul cauzei românești.

Sunt însă mulți și de aceia, pe cari numai titlul și un eventual salar mare i-a adus la Sibiu. Aceștia se bat în prima linie să ajungă „pupăză pe colac“. Întău titlul și salarul, lucrul e pentru alții. Sperăm însă, că și aceștia vor fi puși din vreme la locul lor... Că au ajuns aci cu sau fără protecție, pe durată se lămurește tot mai bine.

Intr'un resort dela Consiliu, unde se învârtește multă lume după diferite permisuri și concesiuni etc., zilele trecute se prezintă un perciunat să se informeze cum se poate căpăta niște permisuri pentru transport. Dar cum e Jidovul șiret dela fire, omul nostru din întrebare se pregătise cu tot ce a putut... Intre altele și cu un buzunar mai greu ca celalalt.

Călăuzit — se vede — de ideea, că ce nu va putea ajunge pe cale dreaptă, o să ajungă prin ușurarea buzunarului lui și umplerea altuia, perciunatul nostru s'a adresat unui funcționar cu observarea, că: dacă îi va mijloci asta și ceia, atunci îi

va da și lui atâta... Dar tocmai bine și-a găsit omul: „Ce gândești tu, prăpăditule, că aici e administrație ungurească? Să ieși momentan afară!“ Acesta a trebuit să curețe îndată locul.

Cazul acesta s'a întâmplat însă cu un funcționar din generația tinăra, om cu caracter integru, bine situat materialicește și care a învățat carte de dragul științei, iar nu ca să ajungă mai ușor la „un ps de ros“. Apoi la acest post respectivul a fost chemat, dar nu s'a înbiat și nu s'a rugat atâta, încât de silă a trebuit totuș să-l pună undeva.

Astfel de oameni sunt însă puțini. E deci explicabil, că tocmai dela acel resort avem și știri mai puțin frumoase. Perciunații dau înainte, ei își fac mendrele, ceea ce de multeori le succede, durere. Sperăm însă, că cei competenți vor lua măsurile necesare din vreme. Altcum e rău...

In alt oficiu mare, sau resort, cum vrei să-i ziceți, se lucrează la sistemizarea (facerea) lefurilor pentru funcționari. Se discută mai mult în jurul întrebării: Ce cheie să luăm de bază?

O părere a fost pentru salare bune, ca oamenii să aibă atragere și să poată trăi independenți (neatârători), să nu fie siliți a se uita după câștiguri laterale.. Altă părere a fost pentru salare mai slabe, ca astfel să nu se îndese prea mulți la posturi.

Părerea dintău o considerăm de cea mai sănătoasă, care trebuie să învingă. A doua s'ar părea, că încă intenționează ceva bun. Numai cât până la urmă tot nu iasă așa lucrurile. Urzitorul planului al doilea (care, între noi fie zis, are strânse legături cu băncile) s'a cugetat cam așa: De se vor sistemiza salare mai bune în minister, ca la bănci, atunci funcționarii de bancă o se fugă cu totul în minister. Iar cu băncile ce se va alege?

La acestea noi observăm o modestă părere, bazată pe viața practică: Dacă la bănci salarele vor fi slabe, oamenii harnici în viitor vor fugi și așa, indiferent ce salare vor primi la cutare resort. Iar dacă la minister încă vor fi salarele slabe, — spre a duce o viață cinstită, — atunci caracterele mai slăbuțe sau cei cu case grele vor primi cu brațele deschise pe perciunați (între cari, durere, mai sunt de multeori și de-ai noștri.)

In modul acesta ajungem în țara bacșișelor. Iar așa ceva nu voim odată cu capul. Să nu ni se ciară dovezi, că nu-s toate bune. Dar încheiu de astădată, altcum e prea lung răvașul meu de azi. Decât nu eu sunt de vină, dacă am atâtea pe suflet. Și nu intenționez nimic altceva decât să văd, că ce-i bun bate pe ce-i rău, iar nu întors.

Sfredelus.

Trăgând cu urechia...

— In dreapta și 'n stânga. —

— Azi noapte am visat, că am o ciurdă de porci grași.

— Porcii însemnează noroc, răspunde un finăr cu mustețele rase.

— Zău, așa să fie? întrebă cel care a visat.

— De bună seamă, să știi, că ai să dai de noroc...

— Atunci mă duc frate, să aflu unde m'a denumit de prim-prefore.

Petrol.

Invățături despre boala de râie la vite.

Lățindu-se în mod îngrijorător râia la vite, Consiliul dirigent din Sibiu (resortul Agricultură și comerț) a scos o broșurică cu sfaturi și învățături asupra lecurii acestei boale.

Din această cărticică, care se împarte în cinste la toți cari o cer dela Consiliul dirigent, dăm și noi unele părți. Cetiți-o cu grije cu toții, spuneți apoi și altora, cari au vite, sau le dați foaia să cetească, ori spuneți-le să ceară o astfel de carte dela Consiliul dirigent. Noi încă avem o seamă de broșuri spre împărțire. Abonatii cari o doresc să ne scrie și o să le-o punem în Foaie.

In această cărticică se spune, între altele, următoarele:

Intre multele pacosti și rele, pe cari războiul acesta năpraznic le-a adus asupra capului nostru, a crescătorilor de vite, e și boala de râie, care nici acum, după ce zângănitul de arme și pocnetul puștilor și al tunurilor a încetat, nu vrea să ne scape de o grije mare și de primejdia, că din vituțele noastre păstrate și grijite cu multă dragoste, ici și colea ne va cădea câte una.

Râia e o boală ciudată, ce să lățească prin minune, iar dacă și-a făcut culcuș într'un grajd ori ocol, numai cu mare și îndelungată trudă ne vom putea scăpa de ea. Avem de furcă cu un dușman strașnic, — ca să vorbim în limba războiului, cum ne-am dedat, — și dacă voim să-l batem, să-l răpunem, vom trebui să-l cunoaștem, să-i știm rânduielile, umbletele și tăria lui ca să ne putem face socoteala unde să-l lovim ca să-l doară mai rău și să-l prăbușim. Să vedem dară

cum se cunoaște boala,

cum se arată ea la vitele ce le avem în jurul casei.

Treaba aceasta s'ar părea ușoară, și așa și e, dar nu la început, ci numai mai târziu, atunci când boala e înaintată, când și truda noastră va trebui să fie îndoită, ori chiar înzecită. La început, când în vreme scurtă și cu puțină trudă ne-am putea lecuși vite, boala se cunoaște greu. Vitele au tot părul și lâna pe ele, uitându-te la ele nu vezi nimic deosebit, numai doar trecând cu vârful degetelor peste trupul lor, și îndeosebi peste gât și spete (la oi pe bot și între picioare), simți niște noduri mărunte, cari se desprind ușor, iar desprinse vezi cuprinse în ele peri. Aceste noduri nu sunt decât cuibul acelor mici vietăți (lighioane), cari sunt pricina râiei. Ele se iau ușor de pe-o vită pe alta, din grajd ori ocol, de pe hamuri și țoalele vitelor se așează pe trup, fac călătorii întregi pe el, până își află un loc bun și aici se vâra sub piele. Ajunse aici își fac drumuri și tunele, de răscolesc toată pielea bietelor vite, ca porcul pe hotar, și atunci pe vite le mănca pielea și încep a se scărpină.

Pe trup să simt și văd mici beșici, cari, în 2—3 zile uscându-se, să prefac în nodulețele, despre cari amintisem mai sus, pielea vitei pare de departe ca ciuruită.

Așa se arată boala la început, până-i ușoară și se poate lecuși ușor. Mai târziu, când lighioanele acestea s'au lătit pe întreg trupul și nodulețele se simt peste tot, pielea e răscolită peste tot, încât uitându-

du-te la ea cu o sticlă măritoare, se vede ca un pământ arat de curând, se vede grunjoasă; cu cât e boala mai lătită și mai veche vitele se scarpină tot mai rău, se scarpină de le pleșuește pielea și le pornește sângele, fiindcă lighioanele se vără tot mai afund și le brăzdează pielea tot mai mult; vitele rămân golașe și cu pielea sângerată, mai târziu pielea se îngroașe, se face ca cea de elefant tot creșuri și atunci nu e leac pe fața pământului ca să poată ucide aceste lighioane, fiindcă nu mai poate pătrunde în tunelele și ascunzișurile lor. Vitele, cu cât boala e mai veche, slăbesc tot mai mult din pricina scărpinatului celui mult și aspru, care le strică toată pielea, și face de au dureri ce le taie pofta de mâncare. După cum e ținută vita, mai bine sau mai rău, în câteva săptămâni, sau chiar luni, vita ne cade la pământ și pier, iar drept moștenire ne lasă un grajd sau ocol, hamuri, țoale și țesală pline de lighioanele râiei și adeseori și pe cei ce s'au îngrijit de vită, i-au dat de mâncare, de beut și au curățit-o.

Să nu luăm dar lucru ușor, să nu ascultăm de vorbele celor ce ne spun că boala trece și fără a o lecu, fiindcă aceasta e o vorbă slabă, o minciună, pe care o vom plăti cu suferințe și cu pagube, de cari a trebuit să ne ferim totdeauna, dar și mai mult acum, când au pățimit așa de mult din pricina războiului toate țările, iar dintre plaiurile României-mari, atât de dorită și iubită de noi, cu deosebire plaiurile Munteniei jefuite de un dușman fără lege și credință în Dumnezeu. Să lecuim din vreme vitele ce prin oare care întâmplare ar fi căpătat râia, îndată ce s'au arătat cele dintâi semne ale boalei, fiindcă boala ușoară are leac ușor, iar râia veche și datorită veche cu greu să scoate din casă și ogradă. (Va urma).

Despre bani.

Cu ziua de 1 (14) Februarie nu se mai primesc Lei germani (dela Banca generală română), dacă nu sunt ștampilăți de un oficiu din România sau de Consiliul dirigent din Sibiu. Cei ștampilăți au valoare de 2 cor. 1 Leu.

Nu este ertat a duce sume mai mari de coroane peste granița veche în România sau a aduce de acolo Lei la noi. Prin asta se urmărește oprirea speculei cu schimbul de bani. În cazuri singuratic Consiliul dirigent va da voie, celorce de fapt ar avea să facă plăți mai mari.

Nu dați și nu vindeți deloc îndeosebi Lei românești vechi (dela Banca Națională). Aceștia au cea mai mare valoare.

Luând guvernul statului ceho-slovac măsuri de apărare contra banilor în coroane, prin ștampilare, — să crede că și în Ardeal în curând se vor ștampilă coroanele, ce le avem de prezent, ca astfel să se împiedece înecarea țării cu atâtă putere de bani de hârtie ungurești, a căror valoare știe cel de sus cât mai este.

Toate timbrele (ștempelele), cari trebuiesc puse pe documente publice (contracte, obligații și altele) au să se plătească în bani. Asta din cauză, că timbrele ungurești sunt scoase din valoare, iar de cele românești nu sunt încă făcute.

Informațiuni

In atențiunea Domnului Prefect al orașului municipal Sibiu Albert Dörr.

După plecarea Domniei-Tale dela postul de primar al orașului, s'au făcut o mulțime de greșeli, cu cari ne vom ocupa mai târziu. Pentru acum amintim botezarea numelor stradelor Sibiului cu nume, cari azi nu mai pot rămânea fără să provoace publicul la scandal.

Pe cât respectăm numirile vechi ale stradelor: Honterus, Harteneck, Brückental, Huet și a altor vrednici bărbați din istoria poporului sășesc, Te rugăm să faci ordine, ca să fie delăturate de pe casele noastre numele generalilor Falkenhain, Arz von Straussenburg, regele Carol și alte nume urgisite, cari au provocat războiul și au vărsat sânge nevinovat.

Te mai rugăm, dle Prefect, ca să îngrijești ca cât de curând să fie delăturate de pe tranvaiele electrice tabla „Fiatalerdő“, „Felsőváros“, „Alsóváros“ și să se înlocuiască cu numiri românești.

Dacă nu se face, ceice le susțin au să răspundă pentru urmări.

Sentinela dela Cibin.

Mama răniților. Pentru osteneala și grija ce a desfășurat-o în îngrijirea răniților și bolnavilor în decursul războiului, Regina Maria a fost decorată de regele Italiei cu medalia „Binemeritaților ai sănătății publice“. Din partea noastră încă e decorată cu cea mai mare medalie, cu a dragostei românești.

Reîntorși acasă. Dl Dr. Nicolae Ittu, medic în Sibiu, după ce din 1915 a fost chemat la miliție, unde a făcut serviciu la front, dimpreună cu doamna, s'au întors acasă pe deplin sănătoși. Ii salutăm călduros la căminul dlor! Iar cu noi de sigur se bucură de venirea d-lor și societatea Sibiiană, cum și publicul din jur. Bine-ați venit acasă!

Congresul învățătorilor convocat la Sibiu pe 11/24 Faur a. c. se va ținea la tot cazul. Pentru încvartirare să se adreseze toți colegului Romul Botezan, Sibiu, strada Podului. Toți cei conștii de viitorul statului învățătoresc și a școalei române, la revedere la Sibiu. Caransebeș, 25 Ianuarie 1919. *Iulia Vuia*, președinte; *Gheorghe Andras*, secretar.

Din Făgăraș. Ni se scrie: Conformându-se adresei Nr. 304, resortul cultelor și instrucțiunii publice, conducătorii școalelor române din Făgăraș dnl Ilie Beletuță catihet, Vasile Stoicanea profesor și Vasile Flocă absolvent de teologie și învățător, în ziua de 24 Ianuarie, la orele 7 și jum. dimineața, au condus tineretul școlar român dreptcredincios la biserica ortodoxă română, unde s'a săvârșit Sfânta Liturgie și Te Deum de mulțumire, după cari servicii preotul Pavel Borzea a rostit o cuvântare pentru însemnătatea zilei. Tineretul apoi a luat parte la marea desfășurare a acestei sărbători naționale în piața orașului, unde a fost o singură notă discordantă: ținuta dosnică și degradătoare a vicarului unit Iacob Popa față cu parohul decorat al Galatilor Nicolae Aron, pe care într'un mod incvalificabil Pa disconsiderat la Te Deum-ul din piață.

Un privitor.

Dentru învățători. Comisiunea însărcinată cu aranjarea cvartirelor și a banchetului invită pe toți colegii cari sunt decisi a participa la congresul învățătoresc, convocat pe 11 (24) Februarie a. c., să se anunțe la subscribul cel mult până în ziua de Vineri 21 Februarie st. n. a. c.; iar taxa de 10 cor. pentru banchet și 5 cor. ca membru al congresului să o solvească dlui Nicolae Iordan, Sibiu, Schützengasse Nr. 5. Ceice până la datul arătat nu vor satisface acestui aviz, nu vor putea primi nici cvartir, nici bilet pentru banchet. Sfătuim pe fiecare a aduce cu sine câte un țol de acoperit. Sibiu, în 13 Februarie n. 1919. *Romul Botezan.* Toate ziarele sunt rugate a reproduce acest aviz.

„**Calendarul Poporului**“ pe anul 1919 acum e sub tipar și apare în curând. Când va fi gata se va da de știre prin foaie. Atunci îl vor primi toți, cari l'au plătit deja sau l-au comandat, fie acum ori mai înainte. Comandele sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“ în Sibiu, strada Măcelarilor 12.

Eu și-s frate, tu-mi ești frate. Cu marele și viteazul popor francez suntem înrudiți prin sânge. Și ei și noi ne tragem din vița de neam latină. Cât ne-au iubit Francezii în acest războiu, ne-au arătat-o. La necaz s'arată fratele adevărat. Francezii își arată acum iubirea și prin aceea, că în școalele lor mai înalte se învață și românește.

Din lipsă de loc nici în numărul de față nu am putut publica deslegarea găcitorilor. Credem însă, că în cel viitor se va putea face loc.

Ei între ei. Ungurii s'ar bate cu toată lumea. Dar vezi, fiindcă lumea e mai tare decât dumnealor, apoi se bat ei între ei. Bageamă ca să-și arete curajul. Așa la Macău s'au încăerat Săcuii fugiți din Ardeal, cu răcruții de pe pusta cea mare. Luptele au ținut mai multe ore și s'au sfârșit cu Săcui morți, capete sparte, mâni rupte. Dar vezi, așa e în bătae. Și Ungurii azi s'ar bate cu lumea întreagă, dacă n'ar fi frica. Deci ei între ei. Nu vă lăsați copii!

Orbi, cari văd. În Budapesta, unde azi de nimic nu ești sigur, s'au strâns invalizii de războiu să meargă într'o deputațiune la ministru. În fruntea mulțimii mergeau orbi, acești morți vii, cari, deși orbi, totuși văd că conducătorii Ungariei de azi duc țara la ruină. O, câtă deosebire Doamne între noi și ei!

Fotografii dela primirea generalului Berthelot în Sibiu și Săliște se află de vânzare în mare alegere la Librăria „Foaia Poporului“. Sunt diferite grupuri de pe saatele noastre, fotografiate foarte frumos.

Cărți nouă, apărute la București în timpul din urmă, au sosit la Librăria noastră.

Cinematograful orașenesc. Cu începere de Joi în 31 Ianuarie 1919 se dau în mai multe zile reprezentații extraordinare în folosul orfanilor din războiu. Va rula marele film cu luptele trupelor române la Mărășești, Mărăești și Oituz. După aceea urmează drama de salon „Stanc de peatră“, în 5 acte, de Sudermann. Filmul va fi acompaniat de orhestră specială. Inceputul la orele 5—7 și 8—10 seara. Prețul locurilor: rezervat 4 cor., locul I. 3 cor., locul II. 2 cor., locul III. 60 fileri.

Dar dela frați. În curând vor sosi în țară zece aeroplane, dintre cele mai bune, dăruite de Franța. Fiecare aeroplan e prevăzut cu câte trei mitraliere (mașini de pușcat).

Inapoi, că nu-i de voi. Zilele trecute a plecat la Londra, în Anglia, o deputație de Unguri protestanți, pentru a câștiga acolo prieteni pe seama Ungariei. Pe drum au fost deja informați, că nu vor fi așa de bine primiți, pe cum își închipuiesc ei. Și având dâșii un nas mai fin, mai bine s'au întors înapoi acasă.

Morburi noi. Profesorii dela Clinica din Cluj au descoperit un nou morb. Se crede că e tot un fel de gripă spaniolă, care atacă gaurile dinlăuntru ale nasului. Aprinderea aceasta se curează prin operație. Ar fi bine să se dea sfaturile de apărare mai din vreme, până ce morbul nu ia întindere pre mare.

Ce mai fac Ungurii? Ce să facă și ei, tipăresc bani cu maja, se ceartă ca Țigani, se bat ca orbii (ei de ei) și — spun la minciuni atât de obraznice prin foile lor jidovești din Pesta, încât numai hârtia „coșer“ poate să rabde atâtea murdării iudo-ungurești. Foaia lor cea mai răspândită „Az Est“, care a făcut avere de milioane, se tipărește cu 200 mii exemplare mai puțin decât au și Românii foile lor. Că nu-i cam vine la socoteală scăderea asta de cetitori, e dela sine înțeles. Astfel nu ne miră când cetim năzbâții ca acestea, că: „Valahii au pus la saramură pe slujbașii trenurilor iar pe Săcui îi jupoaie de vii“ și câte altele atât de încornorate, că numai din creeri bolnavi au putut ieși la lumina zilei. — Când nebunul e furios, trebuie strâns în cămașa de forță. Tot așa ar trebui făcut și cu cei cari și-au pierdut capul și acum s'au apucat să conducă treburile Ungariei.

De mai multeori mort și iar înviat. Numai știe omul ce să creadă. Știrile venite din Rusia sunt atât de întunecate și încurcate, încât de multeori e mai bine a nu crede nimic. Curat vorba: să crezi numai ce văd ochii. Despre fostul Țar Nicolaie s'a scris și răspândit șvonuri, că a fost ucis cu întreaga lui familie. S'a descris în fel și chip chiar și felul barbar cum a fost omorât. — Acum o altă veste face

ocolul pământului. Cică Țarul trăește, ascuns la moșia unei rude și că în locul lui a fost ucis un ofițer, care de bună voie și-a dat viața spre a scăpa pe fostul său domn. — Noi dăm vestea mai departe, dar nu jurăm pe aceea, că Țarul e mort, dar nici că e viu. La știri de acestea necontrolabile, ne facem Toma necredinciosul. Dacă e mort zicem și noi ca creștini buni: Dumnezeu să-l ierte, iar dacă e viu: să-și păzească bine pielea.

Din pianist — ministru. Paderewski vestitul pianist polon, care prin cântecele sale a ținut trează conștiința națională în Poloni, a fost ales ministru. Recunoștința neamului l'a ridicat pe treapta cea mai înaltă unde poate ajunge un om. Ce frumos e, când un popor își aduce aminte de cei mai aleși fii ai săi.

Cum se pot trimite bani pentru Foaie.

O parte mare dintre abonați au trimis deja banii pentru abonament pe anul 1919. Dar mai sunt o seamă, cari nu pot trimite din cauză, că posta nu primește bani. Acestora le dăm sfatul să trimită banii prin bănci. Și anume în chipul următor:

Cutare abonat al nostru se va duce la banca românească din sat (sau dacă în sat n'ar fi la cea din apropiere), unde va plăti banii pentru „Foaia Poporului“ din Sibiu. Această bancă, prin scrisoare înștiințează băncile noastre „Albina“ sau „Lumina“ din Sibiu, care apoi ne vor da suma ce a plătit-o cineva pentru Foaie în acel sat.

În acest fel se pot face plăți și fără ajutorul poștei. Doar așa se fac multe plăți în toată lumea, ce e drept, în sume mai mari. Credem însă, că considerând stările de azi, băncile noastre vor mijloci chiar și plăți mai mici în schimbul unei taxe potrivite. Faceți deci astfel iubii abonați, cari voiți să nu vă oprim Foaia. La bancă veți plăti ceva taxă potrivită pentru scrisoarea băncii la Sibiu.

Pe de altă parte rugăm pe toți oamenii noștri de bine să lăfească această Foaie în cercul cunoscuților lor, ca astfel să o putem face tot mai bună. Prețul de abonament este:

Pe un an 16 coroane,
Pe o jumătate de an 8 coroane,
Pe trei luni 4 coroane.
Numeri de probă trimitem gratis oricui, dacă cineva de fapt și vrea să aboneze Foaia. În cazul acesta să ne scrie numai adresa.

Cât pentru trimiterea foilor observăm spre orientare: Fiind mai peste tot locul poșta încă tot în mâni ungurești, aflăm cu cale a scrie comunele deocamdată tot ungurește. Asta va mai merge așa câteva săptămâni. Nu voim să se întâmple, cum am auzit deja, — că neputând poștarul dela cutare poștă ultimă să cetească numirile românești, se pierde foaia, iar abonatul nostru din sat tot așteaptă după Foaie, care din vina nepriceperii poștarului nu mai ajunge la el. Dar în scurtă vreme se va îndreptă și aceasta. Numele comunelor se vor scrie apoi numai românește.

Poșta redacției.

Mai multora. Din cele trimise, chiar și dacă sunt lucruri bune de publicat, nu se pot toate deodată, — ci pe rând.

Dum. Roșca în M. Am primit cu mulțumită scrisoarea cu numele noilor abonați, dar banii prin bancă încă nu. Cât ce vor sosi și aceștia, se vor trimite foile dorite. Salutări!

I. B. în C. Manuscrisul din întrebare a sosit, dar fiind foarte mult material actual, nu i s'a putut face loc. Salutări și la revedere, pe când vom putea discuta și asupra celorlalte detalii

Mersul trenurilor în Sibiu

Trenul 5912 Sibiu—București	pleacă ora 5.44 p. m.
„ 5911 București—Sibiu	sosește „ 11.00 a. m.
„ 8401 Sibiu—Copsa-mică	pleacă „ 6.20 a. m.
„ 8411 „ „ „	pleacă „ 4.02 p. m.
„ 8404 Copsa-mică—Sibiu	sosește „ 11.35 a. m.
„ 8412 „ „ „	sosește „ 10.05 p. m.
„ 5801 Sibiu—Vințul de jos	pleacă „ 8.00 a. m.
„ 5804 Vințul de jos—Sibiu	sosește „ 7.30 p. m.
„ 6012 Sibiu—Cisnădie	pleacă „ 5.23 a. m.
„ 6011 Cisnădie—Sibiu	sosește „ 7.00 a. m.
„ A 2 Sibiu—Căineni	pleacă „ 7.04 a. m.
„ A 1 Căineni Sibiu	sosește „ 10.30 a. m.
„ 9024/9013 Sibiu—Sighișoara	pleacă în fiecare Luni, Mercuri și Vineri ora 7.43 a. m.
„ 9014/9023 Sighișoara—Sibiu	sosește în fiecare Marți, Joi și Sâmbătă „ 7.00 a. m.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“

Cassa de păstrare (reuniune)
în Săliște.

Avis.

Institutul nostru onorează depunerile spre fructificare în libele și în conturent atât vechi cât și noi cu 2 $\frac{1}{2}$ % iar depunerile în cassette cu 4%.

Darea după interese o plătește institutul.

Direcțiunea.

Se caută

spre cumpărare o tipografie bine aranjată și cu litere românești. Ofertele să se trimită la administrația Foi.

Prin aceasta ne permitem a aduce la cunoștința onoratului public, că cu ziua de 1 Ianuarie 1919 am preluat Fabrica de casse de fer, instalațiuni electrice, apaducte și closete a dlui Gustav Moess sen., care firmă o vom conduce mai departe sub firma noastră

MOESS & SCHLEZAK.

Totodată facem cunoscut, că toate lucrările, ce se țin de bransa noastră, le executăm prompt și cu pricepere pe lângă prețuri solide. Casse de fer gata avem în depozit. Casse nefolosibile sau demolate se reparaază din nou.

Cu toată stima

Sibiu, 15 Ianuarie 1919.

Moess & Schlezak,

Ca mașinist

sau morar, la orice fel de mașină, caută loc un tinăr fără familie. Adresa se poate afla la administrația Foi.

200 hectolitri vin

foarte bun din anii 1917 și 1918 e de vânzare pe lângă un preț convenabil la Martin Rieger în Apoldul mare Nr. 76.

Mașina de tăiat

îmi permit a o recomanda onoratului public. Cu toată stima

Robert Skrotzky

în Sibiu, str. Turnului Nr 5

Prea stimaților mușterii și cunoscuți le aduc la cunoștință, că în întreprinderea mea am luat ca companist pe dl

Rudolf Glatz

care va conduce partea tehnică a fabricii.

Mulțumind pentru încrederea arătată până acum, rog a păstra această încredere și noiei firme

Fabrica de mașini agricole

KLUSCH & GLATZ urmașii lui **A. Török**

Aducând acestea la cunoștință semnez

Sibiu, 15 Ianuarie 1919.

cu toată stima

S. Klusch.

În legătură cu cele de sus, am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că eu am intrat ca companist în firma

KLUSCH & GLATZ urmașii lui **A. Török**

Increderea arătată acestei firme până acum, rog a o păstra și în viitor. Ca conducător tehnic al firmei îmi voi da mereu silința să mulțumesc dorințele stimaților mușterii în orice privință.

Cu toată stima

Rudolf Glatz.

Se caută

traducători din limba maghiară în limba română pentru Instrucțiunile căilor ferate maghiare. Persoanele cari pot executa asemenea lucrări sunt invitate a se prezenta la Direcțiunea Centrală a C. F. R. din Sibiu, Strada Scheewis Nr. 7, Etagiul II-a.

Se dă în arândă

o moșie de circa 1300 jugăre cu așezăminte economice în comuna Armeni (Örményszékás), comitatul Alba-inferioară. Doritorii să se adreseze cancelariei avocatului Dr. Aurel Gerasim, Sibiu, în edificiul Sanatoriului.